

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการลดปริมาณขยะมูลฝอย
ในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา :
พื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี *

Community Participation in Reducing the Amount of
Solid Waste in Special Areas for Sustainable Tourism:
A Case Study of Baan Koh Larn Community Area, Pattaya City,
Nakleu Subdistrict, Banglamung District, Chonburi Province

ดวงทิพย์ พวงดอกไม้ และ ประพนธ์ สหพัฒน์
Duangtip Paungdockmai and Prapon Sahapattana
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
Graduate School of Public Administration,
National Institute of Development Administration
Corresponding Author, E-mail: duangtip.pau@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย และเสนอแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

* ได้รับความเห็นชอบ: 30 พฤศจิกายน 2566; แก้ไขบทความ: 21 มีนาคม 2567; ตีพิมพ์: 27 มีนาคม 2567

โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน จำนวน 357 คน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การจัดสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน จำนวน 10 คน นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.86) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยในชุมชนบ้านเกาะล้าน รวมถึงปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ด้านเจตคติเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะมูลฝอย พบว่า มีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนบ้านเกาะล้าน ได้แก่ พฤติกรรมของประชาชน มากที่สุด ($Beta = 0.661$) รองลงมาคือ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ($Beta = -0.316$) ระดับการศึกษา ($Beta = 0.194$) และเจตคติของประชาชน ($Beta = -0.110$) ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรอายุ ($Beta = 0.132$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 49.90 ($R^2 = 0.499$)

ผลการเสนอแนะทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ต้นทาง มาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการลดปริมาณขยะมูลฝอยและมีการคัดแยกขยะมูลฝอย 2) กลางทาง มาตรการเพิ่มศักยภาพการเก็บขน การจัดทำระบบเก็บขยะ

และขนส่งขยะที่มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ขยะในพื้นที่ 3) ปลายทาง มาตรการส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน; การลดปริมาณขยะมูลฝอย; การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Abstract

The objective of this research was to study the level of contributions to the reduction of solid waste and factors influencing participation in reducing the amount of solid waste, as well as proposing guidelines and measures to promote participation in reducing the amount of solid waste appropriately in Baan Koh Larn community area, Pattaya city, Chonburi province. It is a mixed research methodology: quantitative research using questionnaires as a tool to collect data from a sample of 357 people in Baan Koh Larn community; used data analysis methods including frequency distribution, mean, percentage, standard deviation. Testing the relationship between factors influencing participation using multiple linear regression analysis. And qualitative research using group discussions as a tool to collect data from a sample of 10 stakeholders involved in community solid waste management in community areas; used to analyze the content of data.

The results indicate that the level of public participation in solid waste management in Baan Koh Larn community area was moderate ($\bar{X} = 2.86$). Factors influencing participation in solid waste reduction were analyzed using Multiple Linear Regression to test the relationship between factors influencing participation in solid waste reduction. There were 5 variables that influenced the participation in solid waste reduction in Baan Koh Larn community; public behavior the most (Beta = 0.661), knowledge and understanding about solid waste (Beta = -0.316), education level (Beta = 0.194), and public attitude (Beta = -0.110), respectively ($R^2 = 0.499$).

Able to jointly predict participation in reducing the amount of solid waste in Baan Koh Larn community, 49.90%. The guidelines and measures to promote participation in reducing the amount of solid waste appropriate in Baan Koh Larn community area are divided into 3 parts: 1) beginning: Measures to promote participation in the implementation of solid waste reduction and solid waste separation 2) intermediate: Measures to increase the capacity of collection and transportation of garbage Establish an efficient waste collection and transportation system in accordance with the waste situation in the area. 3) destination: Measures to promote correct solid waste management according to academic principles.

Keywords: community involvement; solid waste reduction; sustainable tourism

1. บทนำ

หลักการมีส่วนร่วม เป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ และนำมาปรับใช้ในแนวคิดวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ฟูประเทศให้มีความทันสมัย ความเจริญก้าวหน้า มีความทัดเทียมนานาประเทศ เมื่อโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องเน้นการมีส่วนร่วม และให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (สรเสรีญ วงศ์ชะอุ่ม, 2554) อีกทั้งให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หลักการมีส่วนร่วมจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของงานพัฒนา รวมถึงการจัดปัญหาที่อาจก่อให้เกิดเป็นวิกฤตการณ์ปัญหาได้ เช่น ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย

สืบเนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของหลายพื้นที่ทั่วโลกที่กำลังเผชิญกับปัญหาขยะล้นเมือง เนื่องจากปริมาณขยะสูงขึ้นทุกปี เห็นได้จากการประกาศให้ “ขยะถือเป็นวาระแห่งชาติ” มีการจัดทำ Roadmap และวางระบบการบริการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ แต่อย่างไรก็ตามปริมาณการเกิดขยะยังคงสูงขึ้นทุกปี และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอัตราการเกิดปริมาณขยะมูลฝอยแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะสถานที่แหล่งท่องเที่ยวจะมีอัตราการเกิดขยะสูง ประกอบกับนโยบายช่วงที่ผ่านมาของรัฐบาลกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นกลไกหลัก

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (นิชร คงเพชร, ม.ป.ป.) อาทิ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น ส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ในปี 2561 จังหวัดชลบุรีเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอันดับ 2 ของประเทศ และมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยสูง 2,591 ตันต่อวันสูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศ (กรมควบคุมมลพิษ, 2561) แต่พบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างกว่า 119,611 ตัน (กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ, 2562) ซึ่ง เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ 1 ใน 6 แห่งที่ถูกประกาศเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และมีรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ถือเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญจำนวนมาก อย่างพื้นที่การศึกษา พื้นที่ชุมชน บ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี หรือที่ประชาชนและนักท่องเที่ยวนิยมเรียกสั้น ๆ ว่า “เกาะล้าน” เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญอันดับต้น ๆ ของเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

เกาะล้าน เป็นเกาะในอ่าวไทย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,500 ไร่ หรือ 5.6 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากฝั่งเมืองพัทยาเพียง 7.5 กิโลเมตรโดยประมาณ นักท่องเที่ยวจึงนิยมเดินทางนั่งเรือข้ามฝั่งไปเที่ยวที่เกาะล้าน ความเหมาะสมของศักยภาพการรองรับนักท่องเที่ยวของเกาะล้านนั้นมีปริมาณที่มากและไม่สอดคล้องกับพื้นที่ (ธีรวัฒน์ ทองมา และ เดชาวี ธีรรางกูล, 2561) ส่งผลให้เกิดปริมาณขยะมากขึ้น อีกทั้งเป็นพื้นที่เกาะ จึงมีข้อจำกัดในเรื่องของการกำจัดขยะอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยแต่เดิมจะทำการขนถ่ายขยะ เพื่อเข้าสู่กระบวนการกำจัดขยะที่ฝั่งเมืองพัทยาด้วยระบบขนส่งทางเรือกลับสู่ฝั่งพัทยาประมาณ 25 ตันต่อวัน แต่พบว่าปริมาณขยะที่มาจากฝั่งเมืองพัทยาก่อขึ้นบนเกาะล้านเฉลี่ยวันละ 35 - 40 ตัน ซึ่งมีปริมาณขยะเกินกว่าการขนส่งขยะไปกำจัด จึงต้องนำขยะบางส่วนไว้ที่บ่อพักขยะบนเกาะ จนกระทั่งในปี 2556 เกิดสภาพปัญหาของระบบขนส่งทางเรือที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการขยะ เรือเสื่อมสภาพและชำรุดบ่อยครั้ง โดยไม่มีการดำเนินการแก้ไขซ่อมแซมหรือจัดซื้อเรือใหม่ ส่งผลให้พื้นที่บ่อพักขยะแต่เดิมที่รองรับปริมาณขยะบางส่วน กลายเป็นพื้นที่สำหรับปริมาณขยะทั้งหมด ประกอบกับต่อมาในปี 2557 ได้มีการออกกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คือ ให้ดำเนินการกำจัดขยะ ณ แหล่งกำเนิดเท่านั้น จึงยกเลิกการขนส่งขยะทางเรือ และทำให้ไม่สามารถขนส่งขยะไปกำจัดบนฝั่งเมืองพัทยาได้ดังเช่นเดิม ขยะทั้งหมดจึงนำไปเทกองไว้ที่บ่อขยะบนเกาะตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทำให้เกิดปัญหาตกค้างของขยะสะสมมานานหลายปี จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2562 มีขยะตกค้างกว่า 70,000 ตัน (ธีรวัฒน์ ทองมาและ เดชาวี ธีรรางกูล, 2561) ซึ่งการสำรวจล่าสุด

ในปี พ.ศ. 2566 พบว่า ขยะตกค้าง มีปริมาณกว่า 100,000 ตันที่ยังรอรับการแก้ไข และมีขยะรายวันสะสมเพิ่มอีก 20-25 ตัน (สยามรัฐออนไลน์, 2566) ถึงแม้ว่า ปัญหาขยะเกาะลันถือเป็นวาระเร่งด่วนของเมืองพัทยาที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข และที่ผ่านมาเมืองพัทยายพยายามหาแนวทางวิธีการแก้ไขปัญหาขยะที่สะสมมากมาย การดำเนินงานแก้ไขปัญหานี้จะต้องใช้ระยะเวลาในการจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่เพื่อสร้างความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะลัน จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์กรภาครัฐแต่เพียงอย่างเดียว

สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งของปัญหามลพิษในเมืองพัทยา คือ ขาดความร่วมมือจากประชาชนและนักท่องเที่ยวในการช่วยกันรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย จึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วมเป็นส่วนสำคัญ การสร้างความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงปัญหาในฐานะเป็นผู้ผลิตขยะหรือเป็นผู้ทิ้งขยะ ถือเป็นการป้องกันปัญหาที่ต้นเหตุ (สมชาย เขียวอ่อน, 2554) ดังนั้นเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหามลพิษอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องเริ่มที่ต้นเหตุ โดยเน้นศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน รวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อนำไปสู่การยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และการเสนอแนะแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะลัน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะลัน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะลัน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะลัน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรายละเอียด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ประชาชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา จำนวน 357 คน และ 2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เนื่องจากเป็นกระบวนการสำคัญในการค้นหามาตรการและแนวทางในการจัดการมูลฝอย จึงต้องเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยได้ อาทิเช่น บุคคลในชุมชน ประธานชุมชน เลขานุการชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำชุมชน ประธานชมรม และกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยของชุมชนในพื้นที่ชุมชน รวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ข้าราชการตัวแทนเมืองพัทยา จำนวน 10 คน

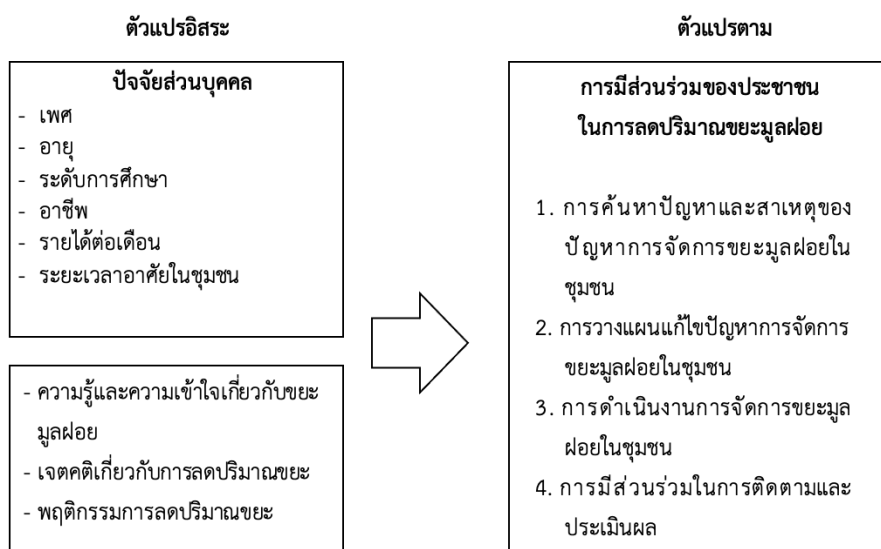
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และ 2) แบบประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่ใช้ในเวทีสนทนากลุ่มสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล (Content Analysis)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา: พื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน มีตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาอาศัยในชุมชน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ประกอบด้วย ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย เจตคติเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ และพฤติกรรมการลดปริมาณขยะ โดยปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยทั้งสิ้น ซึ่งในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ระดับ ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน 3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยดังกล่าวมาเพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาดังนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับตามลิเคิร์ตสเกล (Likert's Scale) ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	2.90	.697	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	2.58	.733	น้อย
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	3.14	.579	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	2.83	.644	ปานกลาง
ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวม	2.86	.571	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.86) โดยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 3.14) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน (มีค่าเฉลี่ย 2.90) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (มีค่าเฉลี่ย 2.83) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน น้อยที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 2.58)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย
 ผู้ศึกษาใช้สถิติวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยในชุมชนบ้านเกาะล้าน รวมถึงปัจจัยด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ด้านเจตคติเกี่ยวกับการลดปริมาณขยะ และพฤติกรรมลดปริมาณขยะ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะมูลฝอย แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย	b	Std. Error	Beta	t	p-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
เพศ	.004	.045	.003	.080	.936	.964	1.037
อายุ	.069	.028	.132	2.49	.013*	.501	1.997
ระดับการศึกษา	.077	.022	.194	3.475	.001**	.453	2.206
อาชีพ	.004	.013	.011	.282	.778	.869	1.150
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	-.003	.029	-.005	-.118	.906	.931	1.074
ระยะเวลาอาศัยในชุมชน	.005	.019	.01	.237	.812	.747	1.339
ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย	-.108	.014	-.316	-7.574	.000**	.809	1.236
เจตคติของประชาชน	-.318	.115	-.110	-2.773	.006**	.899	1.112
พฤติกรรมของประชาชน	1.211	.071	.661	17.034	.000**	.935	1.069

**p-value < 0.01, *p-value < 0.05, Constant = 1.497, R = .715 Adjusted R2 = .0499

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) พบว่ามีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้แก่ พฤติกรรมของประชาชน มากที่สุด (Beta = 0.661) รองลงมาคือ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขยะมูลฝอย (Beta = -0.316) ระดับการศึกษา (Beta = 0.194) และเจตคติของประชาชน (Beta = -0.110) ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรอายุ (Beta = 0.132) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมในการ

ลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 49.90 ($R^2 = 0.499$)

ผลจากการตรวจสอบการเกิดปัญหา Multicollinearity ด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้ค่าสถิติคือ Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity โดยค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.037 - 2.206 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.453 - 0.964 ซึ่งต้องมีค่ามากกว่า 0.10 ถือว่าเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย

3. แนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้ศึกษาจำแนกสภาพปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้านออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ต้นทาง พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นบนพื้นที่เกาะล้าน ส่วนใหญ่มาจากฝั่งเมืองพัทยา โดยนักท่องเที่ยว ประชาชนและสถานประกอบการ ยังไม่มีมาตรการลดปริมาณขยะ และการคัดแยกขยะ ณ ต้นทางอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนที่ 2 กลางทาง พบว่า ถนนบ้านเกาะล้านมีความคับแคบ ประกอบกับการข่อดำด้านเวลา เช่น หาดตาแหวนมีระยะเวลาการจราจรเข้าหาด จึงมีปัญหาอุปสรรคต่อการขนส่งขยะมูลฝอย อีกทั้งยกเลิกการขนส่งขยะกลับฝั่งเมืองพัทยาทางเรือส่งผลให้ขยะตกค้างที่บ้านเกาะล้านเป็นจำนวนมาก และส่วนที่ 3 ปลายทาง พบว่า ปริมาณขยะที่ตกค้างอยู่พื้นที่บ่อขยะบ้านเกาะล้าน ยังไม่ได้ดำเนินการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สามารถสรุปสาระสำคัญของการวิจัยเพื่อเชื่อมโยงของผลการวิจัยประกอบกับประเด็นสำคัญทางแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายเพื่อทำให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ทางวิชาการเพิ่มขึ้น โดยประเด็นการอภิปรายมี 3 ประเด็น คือ

1. การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย สอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ วงศ์ศิริวิมล (2550) ได้ศึกษา การจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการร้านค้าในชุมชนตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาขยะในชุมชน ได้แก่ ปัญหาขยะล้นถัง ขยะตกค้าง และบริเวณจุดทิ้งขยะมีสภาพสกปรกและมีกลิ่นเหม็นรบกวน สาเหตุ

ของปัญหาคือการที่ชุมชนไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ โอสธิตยพร (2550) ได้ศึกษา รูปแบบการจัดการขยะที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีความสอดคล้องเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัญหาขยะในชุมชน การหาแนวทางประสานร่วมมือกับทุกภาคส่วนแบบมีส่วนร่วม โดยมีการวางแผนงานในส่วนของการจัดการปัญหาขยะทั้งระบบซึ่งประกอบด้วยการศึกษาสภาพปัญหา การวางแผนแก้ไข ปัญหาและการกำจัดขยะ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการขยะ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชานี มินน์ (2552) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแข็งในท้องถิ่น เขตเทศบาลปากัน ประเทศพม่า กล่าวถึง การศึกษาปัจจัยการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของมงคล ชาวเรือ (2533) ความคิดเห็นของประธานสภาตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่องานโครงการสร้างงานในชนบท พ.ศ. 2524 โดยมีความสอดคล้องเกี่ยวกับการศึกษาเจตคติของประชาชนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน

3. แนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ โพธิกุล (2561) ที่ได้ ศึกษาการบริหารจัดการขยะชุมชนของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เสนอให้ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย โสสุวรรณจินดา (2558, น. 86) ที่ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย เสนอว่าควรกำหนดมาตรการส่งเสริม เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมจากประชาชน โดยมีความสอดคล้องเกี่ยวกับการศึกษาหลักการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางภายใต้การใช้หลัก 3Rs หรือ 3 ข. โดยเป็นแนวคิดและแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อการใช้ทรัพยากร สามารถช่วยลดปริมาณขยะให้น้อยลง ด้วยการลดการใช้ (Reduce) การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) (ศูนย์บริการสาธารณสุข 17 ประชานิเวศน์, 2563)

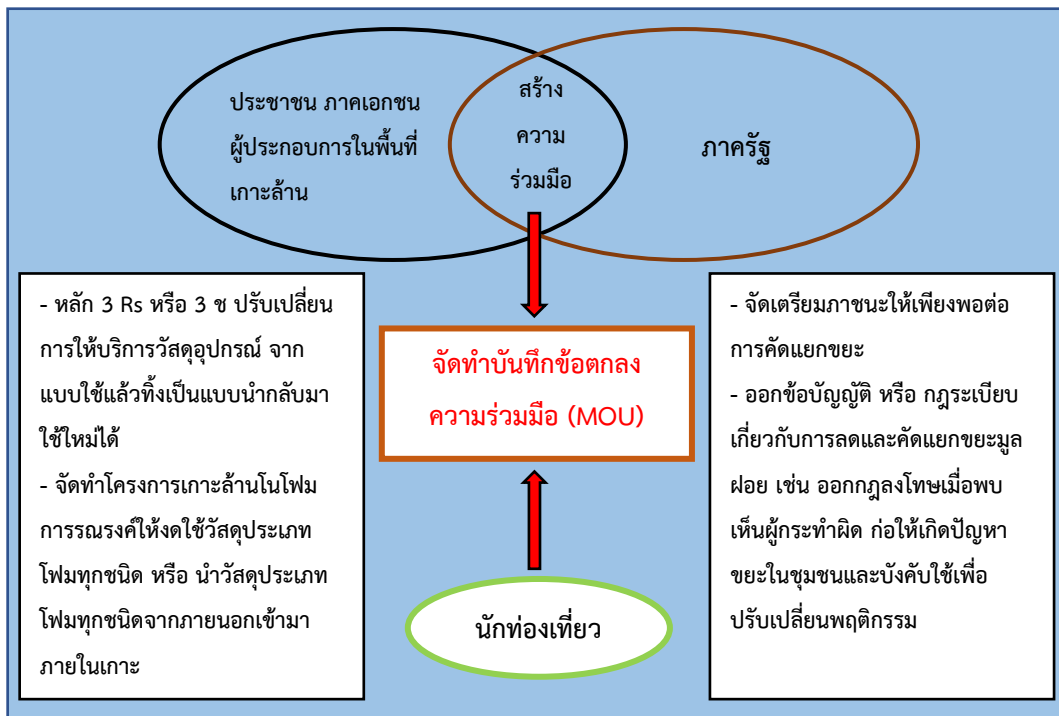

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีองค์ความรู้ที่มีประโยชน์ทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ เป็นประโยชน์กับการดำเนินงานของภาครัฐในการหาแนวทางออกสำหรับวิกฤตการณ์ปัญหา รวมทั้งเป็นการค้นหากระบวนการบรรเทาสภาพปัญหาโดยอาศัยความร่วมมือของประชาชน จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมลดปริมาณขยะ พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมการลดปริมาณขยะโดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติบางครั้ง ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าว จะช่วยให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยเฉพาะการลดปริมาณขยะมูลฝอยต้นทางที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนเป็นสำคัญ การดำเนินกิจกรรม 3R ในการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และต่อเนื่อง ผลักดันกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยร่วมกันจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการขอความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางข้ามฝั่งไปยังบ้านเกาะล้าน รวมถึงพิจารณาจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับผู้ประกอบการที่พัก โรงแรม ร้านค้า ร้านอาหารในพื้นที่บ้านเกาะล้าน สร้างความร่วมมือปรับเปลี่ยนการให้บริการวัสดุอุปกรณ์จากแบบใช้แล้วทิ้ง เป็นแบบนำกลับมาใช้ใหม่ได้ จัดทำโครงการเกาะล้านโนโฟม การรณรงค์ให้งดใช้วัสดุประเภทโฟมทุกชนิด หรือนำวัสดุประเภทโฟมทุกชนิดจากภายนอกเข้ามาภายในพื้นที่เกาะ เพื่อลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน หลีกเลี่ยงสิ่งของผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างปัญหาขยะมูลฝอย รวมถึงพิจารณาออกข้อบัญญัติหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ดังผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมหวั่นข้อการตกเตือนเมื่อพบเห็นผู้กระทำผิดที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะในชุมชน ประชาชนปฏิบัติน้อยที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 1.97) ซึ่งหากนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาปรับใช้ ก็จะพบแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับด้านการมีส่วนร่วม ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนน้อย โดยเฉพาะส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชนเพื่อจัดทำโครงการ/ กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย หากประชาชนให้ความร่วมมือและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหมายรวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงเจตคติของประชาชน ลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดการขยะที่เพิ่มมากขึ้น และจะสามารถนำพาชุมชนไปสู่ชุมชนที่มีการจัดการ

ขยะอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้จากการวิจัยการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 2. องค์ความรู้การลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการศึกษา

จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้ศึกษาจำแนกสภาพปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน ผู้ศึกษาจึงนำมากำหนดแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สามารถกำหนดแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3. แนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

1.1 ต้นทาง มีแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูลฝอย โดยดำเนินกิจกรรม 3R ในการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และต่อเนื่อง ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบในการจัดการขยะต้นทาง พิจารณาออกข้อบัญญัติหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย รวมทั้งผลักดันกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยร่วมกันจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางข้ามฝั่งไปยังบ้านเกาะล้าน รวมถึงพิจารณา จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับผู้ประกอบการที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ในพื้นที่บ้านเกาะล้าน ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่เป็นระบบในการจัดการขยะ

ต้นทาง สร้างความร่วมมือปรับเปลี่ยนการให้บริการวัสดุอุปกรณ์จากแบบใช้แล้วทิ้ง เป็นแบบ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ เพื่อลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน

1.2 กลางทาง มีแนวทางและมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเพิ่มศักยภาพการ เก็บขน การจัดทำระบบเก็บขยะและขนส่งขยะที่มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ขยะ ในพื้นที่ โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดย กำหนดจุดการจัดเก็บขยะ และการนัดเวลาในการจัดเก็บขยะอย่างเป็นรูปธรรมพร้อมจัดหา รถบรรทุกเก็บขนขยะ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินการตามกรอบ แนวทางในการจัดการขยะกลางทางอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งดำเนินการจัดหาภาชนะหรือถังเพื่อ รองรับขยะมูลฝอย ให้มีจำนวนเพียงพอต่อปริมาณและจำนวนขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นแต่ละวัน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานคัดแยกขยะ

1.3 ปลายทาง มีแนวทางและมาตรการการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเร่งดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับร่างสัญญาตามขั้นตอนการ พิจารณาโครงการมอบหมายให้เอกชนร่วมดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย ประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนดต่าง ๆ และนโยบายการบริหารจัดการขยะ เพื่อดำเนินการในการจัดการตามกรอบแนวทางในการจัดการขยะปลายทาง ชุมชนบ้านเกาะล้าน ควรมีวิธีการกำจัดขยะโดยใช้เตาเผาขยะแบบไร้มลพิษ เพราะการใช้เตาเผาขยะนั้นจะใช้พื้นที่ใน ที่ การกำจัดขยะน้อยกว่าการฝังกลบ อีกทั้งยังสามารถใช้พลังงานความร้อนที่ได้ไปผลิตไฟฟ้าใช้จ่าย ในพื้นที่เตาเผาขยะได้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการลดปริมาณขยะมูลฝอย ชุมชนในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแล้วประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่ชุมชนบ้าน เกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

2.2 การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่มา ท่องเที่ยวบนพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของพื้นที่ ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

2.3 การศึกษาครั้งต่อไปควรจะมีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสร้างเตาเผาขยะในพื้นที่ชุมชนบ้านเกาะล้าน เมืองพัทยา ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาปรับใช้เป็นแนวทางการเตรียมความพร้อม การรับมือ หรือผลกระทบ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่การดำเนินการสร้างเตาเผาขยะในพื้นที่เกาะอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย. (2562). รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก <https://www.pcd.go.th/publication/3819>
- กรมควบคุมมลพิษ กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย. (2561). รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ.2561. สืบค้นจาก https://www.pcd.go.th/wp-content/uploads/2020/05/pcdnew-2020-05-15_08-55-58_264166.pdf
- ชานี มินน์. (2552). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแข็งในท้องถิ่นเขตเทศบาลบกกัน ประเทศพม่า (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ธีรวัฒน์ ทองมา, และ เติร์ท ธีรารังกุล. (2561). ขยะน้ำดิบ ปัญหาใหญ่เกาะล้านที่ต้องเร่งหาทางแก้. สืบค้นจาก <https://www.nationtv.tv/main/content/>
- นิสร คงเพชร. (ม.ป.ป.). คพ. ขอความร่วมมือประชาชนและนักท่องเที่ยว ลดปริมาณขยะในแหล่งท่องเที่ยวช่วงเทศกาลปีใหม่. สืบค้นจาก <https://thaimsw.pcd.go.th/newsdetail.php?id=69>
- มงคล ขาวเรือ. (2525). ความคิดเห็นของประธานสภาตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่องานโครงการสร้างงานในชนบท พ.ศ. 2524 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. (2558). มาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย. วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม, 11(2), 76-89.

- ศูนย์บริการสาธารณสุข 17 ประชานิเวศน์. (2563). แนวคิด 3RS รักษาโลก. สืบค้นจาก [https://webportal.bangkok.go.th/healthcenter17 /page/sub/17417/สารน่ารู้/1/info/180949/แนวคิด-3RS-รักษาโลก](https://webportal.bangkok.go.th/healthcenter17/page/sub/17417/สารน่ารู้/1/info/180949/แนวคิด-3RS-รักษาโลก)
- สมชาย เขียวอ่อน. (2554). การสร้างตัวแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนท่าเตียน เขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สมศักดิ์ วงศ์ศิริวิมล. (2550). การจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการร้านค้าในชุมชนตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- สยามรัฐออนไลน์. (2566). ปัญหาขยะตกค้าง 1 แสนตัน บนเกาะล้าน เมืองพัทยามั่นใจแก้ได้ภายใน 5 ปี. สืบค้นจาก <https://siamrath.co.th/n/498738>
- สรเสรีญ วงศ์ชะอุ่ม. (2554). การวางแผนพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.
- สุรศักดิ์ โอสธิตย์พร. (2550). รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อนันต์ โพธิกุล. (2561). การบริหารจัดการขยะชุมชน ของเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 4(1), 107-121.